

24^e zondag door het jaar C - Homilie P. Piet Hoornaert10-11 september 2022 - Lucas 15, 1-32

OPENINGSWOORD

Aan iets kostbaars dat je eindelijk terugvindt,
beleef je vaak meer vreugde
dan aan wat je al lang bezit.

Vandaag schetst Jezus ons het portret van een God,
die op zoek is naar mensen,
die hun eigen wegen zijn willen gaan en verdwaald raken,
in de hoop hen terug te vinden.

Misschien is God straks gelukkig,
omdat Hij ook ons terug heeft laten 'thuiskomen' bij Hem.
Zijn wij bereid om ons door God te laten vinden?

Want als we zo samenkomen voor de Eucharistie,
staan we toch éérs stil bij onze onvolkomenheid
in onze relatie met God en de medemens.

Voor wie zich aan Hem toevertrouwt,
toont God zich evenwel als een hemelse Vader,
die op ons gewacht heeft.
Hij wil ons helpen om met Hem en met elkaar
een nieuw begin te maken.

KYRIE-LITANIE

Heer, die steeds weer zoekt wat verloren is,
Heer, ontferm U over ons.

Mijn toevlucht bent U, mijn redder in nood,
U hult mij in voorspoed en vreugde.
Christus, ontferm U over ons.

Gelukkig de mens van wie de ontrouw wordt vergeven,
van wie de zonde door U wordt toegedekt,
maar van wie je toch ook het goede kent en bevestigt,
Heer, ontferm U over ons.

V. Moge de goede God ons in de armen sluiten,
onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.

HOMILIE 24e ZONDAG DOOR HET JAAR - C / CYCLUS – 2022 - Lucas 15,1-32

Jezus gaat regelmatig om met tollenaars, zondaars, melaatsen. Hij stoort zich niet aan de joodse gewoonten en zoekt deze uitgestoten mensen op. Gevaarlijk! Hij loopt het risico er zélf het leven bij in te schieten. Hij maakt zich tot een randfiguur, die weinig of geen krediet krijgt bij de toonaangevende personen in zijn samenleving. Waarom doet Hij dit? Waarom vertelt Hij deze parabels?

Een bron van hoop en bevrijding.

De inleidende verzen van Lucas geven de indruk dat Jezus zich hier verdedigt tegen de kritiek van Farizeeën en Schriftgeleerden. Zij ergeren zich aan zijn gedrag, niet alleen omdat het ongewoon is, maar ook omdat Hij op die manier hun religieuze opvattingen over God, over zonde en vroomheid met de voeten treedt.

De inhoud is zo raak gekozen, dat het niet anders kan of zij zien, als in de spiegel van deze verhalen, uiteraard Jezus' optreden, maar óók hun eigen ingekapselde moraal en beklemmende godsdienstigheid. De herder op zoek naar het ene schaap, de vader op uitkijk naar zijn jongste zoon, bevindt zich eigenlijk in hun midden. Het is Jezus. Dit besef is voor de enen ondraaglijk, terwijl het voor anderen juist het een bron wil zijn van hoop en bevrijding.

Verliezen doet pijn.

Hoe kijk jij tegen deze parabels aan? Daarin wordt de betrokken persoon telkens enorm sterk aangegrepen door wat gebeurt. Het 'verliezen' doet pijn en men heeft er alles voor over om dit verlies te herstellen. In de parabels die Jezus vertelt, gaan mensen wél op een wat ongewone manier om met wat verloren is. De herder wil zijn volledige honderd schapen terug, de vrouw haar tien zilverstukken, de vader zijn twee zonen.

En hoe ga jij om met het 'verloren'? Allereerst zijn er nogal wat "verliezers", zowel in onze grote wereld als in de brede maatschappij. Er zijn landen met strakke dictatuur die mensen monddood maakt. Er zijn hongerlanden, oorlogsgebieden, overstroomde, uitgedroogde of met olie vervuilde of platgebrande regio's staan internationaal zwak. En wie deelt de oprechte zorg om het ongeboren leven en het eindigende leven? Dit alles behoort tot de verliezers, samen met andere zogenaamd "onproductieve" mensen in onze maatschappij. En zovelen voelen zich 'verloren', tekortgedaan, aan hun lot overgelaten, misbruikt of afgeschreven door medemensen.

Zó doet een barmhartige God met jou.

De houding van de herder, de vrouw en de vader, tonen heel goed aan welke voorkeurlijke Jezus heeft voor de zwakken. Daar zit een duidelijke uitnodiging voor ieder van ons. Je weet uit eigen ervaring, hoe broos en kwetsbaar je kan zijn in momenten dat het moeilijk gaat, bv als je ontgoocheld bent over de gang van zaken, of

verdrietig om het verlies van een geliefd iemand. Misschien helpt het je om de verlorenheid van anderen beter te beseffen en ter harte te nemen.

Maar Jezus' parabels zijn méér dan uitdrukking van zijn bewogenheid voor kleine mensen. Je zou er gerust als titel kunnen boven schrijven: *“Zo is God, zo doet onze hemelse Vader met ieder van ons”*. De mateloze liefde van Jahwe voor zijn volk noemt de bijbel barmhartigheid.

Paulus bezit geen enkele menselijke verklaring voor zijn roeping tot apostel. Hij heeft ze te danken aan Jezus Christus *“die in de wereld gekomen is om zondaars te redden”* (v. 15). Hij was ‘verloren’ en werd ‘gevonden’. Hij was ‘afgedwaald’ en werd ‘gezocht’. Durf jij bidden en hopen op hetzelfde gratuite gebaar?

Vergeving mogen ontvangen, grijpt diep in je leven in.

Vergevensgezindheid is een waarde die in de maatschappij niet zo hoog scoort. Hoe vlug zijn wij allen niet geneigd om eerder de tekorten van anderen in rekening te brengen, dan wel de positieve trekken. Wat iemand verkeerd deed, onthouden we meestal goed. Zelfs wanneer we menen iemand vergeven te hebben, dan nog blijven soms de negatieve herinneringen nawerken.

Anderzijds is ieder van ons er heel gevoelig aan of hij, al dan niet, nieuwe kansen krijgt. Je geneest maar van de pijn om een misstap, wanneer mensen uit je onmiddellijke omgeving je laten ervaren dat je er weer bij hoort. Vergeving mogen ontvangen, grijpt diep in je leven in. Toch is het vaak moeilijk om aan anderen deze vreugde te gunnen.

Teder en goed, mild en barmhartig zo is God. Hij schiep de mens als een vrij wezen en respecteert deze eigenheid, zelfs wanneer zij tegen Hem of tegen mensen misbruikt wordt. Juist dan trekt Hij zich niet terug, maar heeft Hij er alles voor over om te redden wie verloren was.

De hoofdtoon is vreugde.

De hoofdtoon in de drie parabels is er dus een van vreugde. De herder roept bij zijn thuiskomst zijn vrienden samen. De vrouw doet hetzelfde met haar buurvrouwen en vriendinnen. Nog groter is de blijdschap van de vader. Hij snelt op zijn zoon toe en nog voor deze een woord kan zeggen, omhelst hij hem reeds en kust hem hartelijk. Zo groot is de vreugde van God wanneer Hij aan een mens zijn barmhartigheid mag schenken. Zo intens gelukkig kan je worden, wanneer je, te midden van een gevoel van verlorenheid, een ervaring van vergeving mag beleven.

Het besef van eigen zonde is een eerste belangrijk moment in de groei naar een echte vergevensgezindheid. Wie hier niet aan toe is, blijft zich blindstaren op en kankeren over de zondigheid van anderen, zoals de oudste zoon in de parabel, dat zijn de Farizeeën in Jezus' tijd, en ook mensen in deze tijd. Maar wie weet heeft, van wat er in het eigen hart leeft aan onkruid en wildgroei, die velt zomaar geen gemakkelijk oordeel, omdat hij in zichzelf dezelfde menselijke gebrokenheid herkent.

Zorg dragen voor het geluk van elkaar.

Bovendien is er nog deze opgave. Elkaar vergeven heeft alles te maken met elkaar aanvaarden in het anders-zijn, met het waarderen van de een door de ander, met het zorg dragen voor het geluk van wie naast je leeft. Geen mens zou zich in onze nabijheid mogen verloren voelen en hopelijk kan jij op iemand rekenen, wanneer de onvrede zich van je meester maakt.

Vandaag heeft men het vaker over het “zoeken of tasten van de mens naar God”. Maar de lezingen herinneren ons dus aan een andere beweging: die van de herder naar zijn kwijtgeraakt schaap en van de vader naar zijn weggelopen zoon. Zo doet onze God. Hij zoekt soms intensief naar jou. Hij kijkt uit naar jou. Soms wacht Hij en waakt. Hij laat ook begaan, met respect voor de menselijke vrijheid, maar blijft dan toch altijd discreet in de nabijheid. En als mensen zijn uitgestoken hand herkennen, dan is Hij vol vreugde, geneest en vergeeft.

Een van de oudste voorstellingen van Jezus is deze van een jonge man met een schaapje op zijn schouders. Zo tekenden christenen, in tijden van vervolging, hun geloof uit. Is dit niet het mooiste wat wij aan verloren mensen kunnen schenken, of zélf mogen ervaren in de huidige tegenstroom en in de soms subtiele kerkvervolging van deze tijd: nl het besef dat de Heer onze herder is en dat Hij op zoek gaat naar mensen die te midden van hun verlorenheid ontvankelijk openstaan voor zijn barmhartige aanwezigheid!

VOORBEDEN

24e zondag door het jaar - C – 10-11 september 2022

- V. *God van vergeving,
Gij schenkt ons uw genade in overvloed
door uw Zoon Jezus Christus.
In zijn naam met elkaar verbonden bidden wij:*
1. Voor seculiere priesters, diakens,
parochie-assistenten, religieuzen
en allen die zich inzetten voor uw Kerk;
of die nu geroepen worden als nieuwe arbeiders voor de oogst;
dat zij vreugde vinden in hun dienstbaarheid
en in hun ontmoetingen;
dat ze standvastig blijven,
ondanks wellicht teleurstellingen en tegenslag;
dat zij wegwijzers mogen zijn,
die mensen helpen thuis te komen bij U
 2. Voor de herders in de wereld,
de politieke en maatschappelijke leiders;
dat zij zich inzetten in de strijd
tegen armoede, corruptie en uitbuiting
en bekommernis hebben om zowel mens als schepping;
dat zij zien wat mensen samenbindt en streven naar verzoening...
 3. Voor allen die op een kruispunt
of op een keerpunt staan van hun leven;
dat zij bij hun overwegingen en besluiten
zich toekeren naar U en kiezen
voor wat U hun ingeeft in hun hart en in hun verstand;
dat zij moedig en vol vertrouwen
een nieuwe weg durven inslaan ...
 4. Voor wie geen thuis hebben
of zich eenzaam of verlaten voelen;
dat zij in hun verdriet worden gezien en begrepen
en deel mogen krijgen aan de vreugde van een gemeenschap;
dat zij een ereplek krijgen aan uw tafel,
waar plaats is voor velen..
- V *God,
Gij die grenzeloos barmhartig zijt,
verhoor onze gebeden,
en schep in ons een zuiver hart.*